

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ DE PE LÂNGĂ PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

SUPLIMENT LA REVISTA "ADMINISTRAREA PUBLICĂ"

Ședința Senatului Academiei

Pe 27 februarie curent, a avut loc ședința ordinară a Senatului Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, care a fost moderată de dl **Oleg BALAN, prim-prorector al Academiei de Administrare Publică, doctor habilitat, profesor universitar, vice-președinte al Senatului.**

Pe agenda ședinței au figurat chestiuni de cea mai mare importanță pentru activitatea instituției noastre de învățământ superior. Chestiunea cu privire la totalurile procesului de instruire la studii superioare de masterat în Academie în semestrul I al anului de studii 2013-2014 a constituit pivotul de bază asupra căruia s-au purtat cele mai active dezbateri.

Dna **Maria STRECHII, director al Departamentului organizarea instruirii, doctor în economie, conferențiar universitar,** a prezentat

raportul asupra acestei chestiuni, menționând că procesul de instruire a fost asigurat de 64 de cadre didactice, inclusiv 10 doctori habilitați, profesori

universitari, 4 doctori habilitați, conferențieri universitari, 2 doctori, profesori universitari, 33 doctori, conferențieri universitari, 5 doctori, lectori superiori universitari, 9 lectori superiori universitari și 1 lector universitar.

Reușita academică a masteranzilor a constituit 96,8% (față de 86,7% în semestrul I al anului de studii 2012-2013). Au fost desfășurate 64 de ore cu acces public sau cu 20 de ore (45%) mai mult decât în semestrul I al anului de studii 2012-2013. Corpul profesoral-didactic a desfășurat, de asemenea, o vastă activitate științifică, fiind elaborate 97 de lucrări științifice.

(Continuare în pag. 3)

Anul 2014 - Anul Dumitru Matcovschi

Un poet modelator al spiritului

Ca și alți poeți naționali contemporani gen Grigore Vieru, Ion Vatamanu, Petru Cărare

etc., Dumitru Matcovschi este un poet modelator al spiritului.

Confundat dialectic cu Pasărea Măiastră, Poetul „Mărgioarei”/Basarabiei „trecute prin foc și prin sabie”, vorbind în propriii tropi matcovschieni, a intrat în conștiința națională nu numai ca un cântăreț al Armoniei (pe care o reprezintă astrologic în mod absolut: se naște la 20 octombrie 1939...), dar și ca un Don Quijote al Neamului. „Veșnic luptătorul” pe făgașul poeziei/cântecului și pe cel eseistic/al publicis-

Întoarce-te, poete, la neam și la durere,
La graiul tău cel dulce ca fagurul de miere,
Fii Sancho, Don Quijote, fii veșnic luptătorul –
Cine își vinde harul, își vinde și poporul.

Dumitru Matcovschi

ticii polemice (privind istoria contemporană a ținutului, a Moldovei interriversane, devenită cel de-al doilea stat românesc”, Dumitru Matcovschi, alături de alți neînfricați luptători-călăuze pentru renașterea națională, și-a creat prin vocație și destin o imagine pregnant-neordinară și exemplară,

dacă nu tutelar-temerară de ostaș-luptător și de model luminos, de dac liber și curajos. El continuă să lupte direct și indirect și după accidentul tragicodramatic pe care îl va învinge/depăși prin inexprimabile suferințe umane grație Providenței

(Continuare în pag. 9)

Nicolae Timofti: „Amenințările la adresa securității statului și cursului european vor fi înlăturate”

Problemele securității statului au fost puse în discuție în cadrul ședinței Consiliului Suprem de Securitate, convocate de Președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti, la Reședința de stat. Problemele de pe ordinea de zi a ședinței s-au

axat pe situația social-politică din țară și s-a decis referitor la măsurile ce urmează a fi întreprinse în următoarea perioadă pentru a păstra liniștea și securitatea cetățenilor.

Nicolae Timofti nu exclude că după Ucraina, Republica Moldova ar putea fi următoarea țintă și că se va încerca devierea țării de la parcursul de integrare europeană.

„Organele abilitate, cum este Serviciul de Securitate, au obligațiunea de a asigura securitatea statului. Sunt informat în

permanență și sunt la curent cu toate problemele în stat. Cunosc cum circulă agenții separatismului, cine vine străin, cu ce scopuri etc. Încă nu avem toate mecanismele pentru a stopa astfel de acțiuni, dar în limitele legislației naționale și ale dreptului internațional, noi vom întreprinde toate măsurile ca să prevenim aceste acțiuni care prezintă pericol pentru securitatea statului și stabilitatea în societate”, a menționat președintele Timofti. Potrivit șefului statului, în stânga Nistrului

sunt organizate acțiuni la care participă diferite persoane fără a fi invitate de Republica Moldova.

„Noi îi cunoaștem și la timpul potrivit vor fi luate măsurile necesare pentru a interzice circulația atât de liberă pentru cei care vin cu intenții rele față de Republica Moldova”, a subliniat Nicolae Timofti.

Președintele țării a declarat că vor fi întreprinse acțiuni menite să prevină tentativele care au drept scop deturnarea cursului de integrare europeană.

Președintele Parlamentului Igor Corman a participat la inaugurarea primei Convenții moldo-americane. Evenimentul a reunit reprezentanți ai comunităților de moldoveni din SUA, personalități recunoscute prin excelență în mediul de afaceri și domeniul academic, precum și numeroși susținători americani ai Republicii Moldova.

În adresarea sa către cei pre-

zenți la eveniment, șeful Legislativului s-a referit la schimbările inițiate în Republica Moldova pentru modernizarea țării în contextul integrării europene, situația politică internă și evoluțiile în regiune. Igor Corman a afirmat că Republica Moldova este fermă în alegerea sa privind dezvoltarea în baza modelului european și a menționat că țara noastră a ales integrarea în Uniunea Europeană, fără cale de întoarcere, aceasta fiind o decizie suverană, care trebuie respectată.

Speakerul moldovean a avut, de asemenea, întreveneri

cu Secretarul de Stat al Carolinei de Nord, Elaine Marshall, Președintele Institutului Democratic Național (NDI), Kenneth Wollack și vicepreședintele executiv al Institutului Republican Internațional (IRI), Judy Van Rest. În cadrul discuțiilor au fost abordate subiecte care se referă la situația în regiune, dezvoltarea relațiilor de cooperare moldo-americane și implementarea unor proiecte de interes comun, inclusiv crearea unei platforme strategice de dialog între Republica Moldova și SUA.

Judy Van Rest a anunțat despre reluarea activității In-

stitutului în țara noastră, începând cu luna aprilie 2014, cu proiecte noi menite să contribuie la consolidarea capacităților autorităților în elaborarea politicilor publice, care ar sprijini guvernarea în continuarea parcursului european.

Convenția moldo-americană a fost organizată de Fundația Moldova AID, Fundația Moldova, precum și Asociația Moldovenilor din Chicago și reprezintă o platformă publică de dialog și comunicare, având drept scop consolidarea parteneriatelor între Statele Unite ale Americii și Republica Moldova.

Letonia și Lituania susțin aspirațiile europene ale țării noastre

Sprijinul a fost reconfirmat de miniștrii de externe ai Letoniei și Lituaniei, Edgars Rinkēvičs și Linas Linkevičius, în cadrul unei întrevederi cu Premierul Iurie Leancă și cu viceprim-ministrul Natalia Gherman, ministru al afacerilor

externe și integrării europene. Părțile au salutat ascensiunea relațiilor cu cele două state și au discutat agenda europeană a Republicii Moldova, mai ales că Lituania a găzduit summitul Parteneriatului Estic din noiembrie 2013, unde a fost parafat Acordul de Asociere cu UE, iar Letonia va găzdui următoarea reuniune.

„Ne exprimăm speranța că Summitul de la Riga, planificat pentru luna mai 2015, ne va apropia și mai mult de realizarea obiectivului nostru de integrare europeană”, a menționat

Prim-Ministrul. Iurie Leancă a mulțumit miniștrilor de externe ai Letoniei și Lituaniei pentru suportul în realizarea reformelor din justiție, educație, administrație publică etc., care își propun să dezvolte și să modernizeze Republica Moldova. Țara noastră este în topul celor șapte state prioritare pentru asistență externă din partea Lituaniei.

La rândul lor, oficialii străini și-au reconfirmat sprijinul în vederea apropiierii Republicii Moldova de Uniunea Europeană. Miniștrii au subliniat impactul pozitiv pentru oameni

și economie în urma semnării Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, eliminării vizelor și creării Zonei de Liber Schimb.

Părțile au pledat pentru intensificarea schimburilor comerciale.

Letonia va prelua Președinția rotativă a Consiliului Uniunii Europene în primul semestru al anului 2015. Letonia a aderat la zona euro din 1 ianuarie 2014. Totodată, Riga a obținut statutul de Capitală Culturală Europeană pe care îl va deține pe parcursul acestui an.

Ședința Senatului Academiei

(Sfârșit. Început în pag. 1)

Totodată, dna Maria Strechii a menționat că este necesară intensificarea activității metodico-didactice a profesori-

instituțiile private și organizațiile internaționale.

Senatul Academiei a trasat în calitate de sarcini pentru Departamentul dezvoltare profesională pentru perioada

cercetărilor științifice în conformitate cu temele propuse în cadrul laboratoarelor Academiei, perfecționarea continuă a cadrelor științifico-didactice ale Academiei, organizarea și participarea cu comunicări științifice în cadrul conferințelor naționale și internaționale, al meselor rotunde și al altor foruri științifice, elaborarea și publicarea lucrărilor științifice la temele de cercetare în cadrul proiectelor științifice și a disciplinelor predate de către colaboratorii științifici etc.

Senatul Academiei a mai examinat chestiunile cu privire la activitatea financiară și dezvoltarea capacităților Academiei în anul 2013 (raportor dna **Elena ANDRONOVICI, șef al Direcției patrimoniu, planificare și finanțe**, coraportor dl **Tudor LEANCĂ, șef al Direcției generale gestiune și servicii interne**), cu privire la rezultatele inventarierii patrimoniului Academiei în anul 2013 (informație dl **Andrei GROZA, președinte al comisiei centrale de inventariere, doctor în istorie, conferen-**

via Goriuc, șef Catedră științe juridice, doctor în drept, conferențiar universitar, Svetlana Cojocaru, șef Catedră economie și management public, doctor în economie, conferențiar universitar, Orest Tăriță, șef Catedră științe politice și relații internaționale, doctor în științe politice, conferențiar universitar, și alții.

Dl Oleg Balan, prim-prorector al Academiei, a intervenit de fiecare dată când a fost necesar pe parcursul dezbaterilor cu întrebări și precizări de rigoare, cu obiecțiile și observațiile ce se impuneau, atrăgând atenția membrilor Senatului asupra necesității eficientizării procesului de instruire și dezvoltare profesională din Academie, sporirii nivelului frecvenței la ore și a reușitei masteranzilor, manifestării unei exigențe și a unei principialități adecvate pe parcursul evaluării cunoștințelor, asigurării unei interconexiuni pe măsură a aspectelor teoretic și practic în elaborarea și susținerea tezelor de master.

Asupra chestiunilor examinate Senatul Academiei a

rilor și elaborarea notelor de curs, cursurilor de lecții, manualelor, indicațiilor metodice, promovarea și aplicarea metodelor participative de instruire.

Asupra chestiunii cu privire la totalurile organizării și desfășurării procesului de dezvoltare profesională a personalului în anul 2013 și direcțiile de activitate pentru anul 2014 s-a pronunțat dna **Aurelia ȚEPORDEI, director al Departamentului dezvoltare profesională**. Dumneaei a menționat, între altele, că în perioada de referință Academia de Administrare Publică a desfășurat 44 de cursuri de dezvoltare profesională a personalului, la comanda de stat, în cadrul cărora au fost instruiți 1216 funcționari. În afară de aceasta, Academia a mai organizat și a desfășurat o serie întreagă de cursuri de dezvoltare profesională pentru un număr total de 4624 funcționari din administrația publică cu finanțare din Fondul Fiduciar multidonator, în colaborare cu Agenția de Colaborare Internațională a Germaniei (GIZ), cursuri pentru avertizorii de integritate, precum și la solicitare, în colaborare cu autoritățile publice,

imediat următoare elaborarea programelor de instruire pentru fiecare categorie de participanți în baza necesităților de instruire identificate; asigurarea calității, caracterului novativ și practic al cursurilor de dezvoltare profesională; antrenarea la realizarea procesului de dezvoltare profesională a cadrelor didactice ale Academiei, a formatorilor și specialiștilor practicieni din autoritățile administrației publice centrale și locale, asigurarea cu materiale didactice a participanților la cursuri etc.

Senatul Academiei a examinat, de asemenea, chestiunile cu privire la realizarea Planului de activitate științifică în anul 2013 și aprobarea Planului de activitate științifică al Academiei pentru anul 2014, precum și raportul de autoevaluare științifică pentru anii 2009-2013. Asupra acestor chestiuni a prezentat rapoarte dna **Silvia DULSCHI, șef interimar al Direcției cooperare internațională și investigații științifice, doctor în istorie, conferențiar universitar interimar**. Dumneaei a subliniat că activitatea de cercetare științifică în cadrul Academiei a fost orientată spre efectuarea

țiar universitar), cu privire la aprobarea temelor tezelor de master la învățământul de zi (informație dna Maria Strechii) și altele.

În cadrul dezbaterilor asupra chestiunilor înscrise pe ordinea de zi au participat dnii Anatolie Bantuș, doctor în drept, profesor universitar, Sil-

adoptat hotărârile corespunzătoare.

La ședința Senatului Academiei a participat dna **Ina SCUTELNIC, consultant principal în Direcția dezvoltare socială a Cămarilor de Stat a Guvernului Republicii Moldova**.

Mihai GHEORGHE

Examinarea tezei de doctor în domeniul științei administrației

Pe 20 februarie 2014, la Academia de Administrare Publică a avut loc examinarea tezei de doctor în științe administrative „**Modernizarea managementului funcției publice și al funcționarului public în Republica Moldova**” la specialitatea 653.02. *Organizarea și dirijarea în instituțiile administrației publice; servicii publice*, elaborată de doctoranda Tamara GHEORGHÎĂ, consultant științific Tatiana SPĂTARU, doctor habilitat în sociologie, conferențiar universitar.

Examinarea tezei de doctor a fost realizată în cadrul Seminarului Științific de Profil, președinte – Victor POPA, doctor habilitat, profesor universitar, secretar științific – Ion DULSCHII, doctor, conferențiar universitar.

În luare de cuvânt, doctoranda a făcut o succintă prezentare a tezei, invocând motivele pentru investigarea subiectului propus pentru examinare, venind cu argumente în favoarea actualității și oportunității temei abordate pentru buna funcționare a sis-

temului administrației publice, bazându-se, în mare parte, pe experiența proprie de activitate în serviciul public.

Prezentarea tezei a fost succedată de întrebări, formulate de membrii seminarului, care au avut ca scop concretizarea unor idei, ipoteze, concluzii și recomandări, ce se regăsesc în teza examinată. Întrebările înaintate aveau un caracter pertinent și constructiv, iar răspunsurile oferite de dna prezentantă la titlul de doctor au demonstrat o bună posedare a materialului studiat, o orientare corectă în domeniul de cercetare, precum și prezența

unei viziuni complexe asupra subiectului abordat.

Asupra conținutului tezei, în calitate de experți, cu o analiză detaliată, cu sugestii de îmbunătățire a lucrării s-au pronunțat dnii Anatol BANTUȘ, doctor, profesor universitar, Marcel CUȘMIR, doctor habilitat, conferențiar universitar, Constantin SOLOMON, doctor habilitat, profesor universitar, și Angela POPOVICI, doctor, conferențiar universitar. Experții au apreciat lucrarea ca fiind una actuală, de o importanță practică apreciabilă pentru sistemul de management al funcției publice.

Urmare a dezbaterilor asupra tezei examinate și a evaluării calității de executare, în conformitate cu criteriile stabilite de Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare, Seminarul Științific de Profil a decis să aprecieze teza elaborată de dna Tamara Gheorghîă *ca fiind bună, dar care necesită unele modificări, după efectuarea cărora să fie recomandată spre promovare în Consiliul Științific/Senat*. Conform, procedurii, după înlăturarea de către prezentantă a lacunelor constatate de membrii Seminarului, Senatul va propune CNAA să aprobe lista membrilor Consiliului Științific Specializat, a oponenților oficiali și să stabilească data susținerii publice de către Tamara Gheorghîă a tezei de doctor în științe administrative.

Astfel, o felicităm pe dna Tamara Gheorghîă cu prilejul parcurgerii cu succes a unei etape importante în susținerea tezei și îi urăm tărie și perseverență în atingerea scopului propus.

Ședință a Consiliului Departamentului organizarea instruirii

Pe 24 februarie curent, a avut loc ședința Consiliului Departamentului organizarea instruirii, prezidată de către dna Maria STRECHII, doctor în economie, conferențiar universitar, director al Departamentului.

Pe agenda de lucru a ședinței au fost înscrise două chestiuni: examinarea și recomandarea spre aprobare Senatului a temelor tezelor de master pentru masteranzii anului II, învățământ de zi; examinarea și recomandarea spre aprobare a Raportului privind totalurile procesului de

instruire la studii superioare de masterat în semestrul I al anului de studii 2013-2014.

Membrii Consiliului au examinat cu argumente, propuneri și sugestii constructive fiecare chestiune luată în dezbatere ca, în definitiv, temele, cu modificările respective, să fie aprobate și înaintate Senatului Academiei spre aprobare finală.

În cea de-a doua parte a ședinței, dna Maria Strechii a prezentat Consiliului un amplu raport privind procesul de instruire la studii superioare de

masterat (semestrul I), rolul catedrelor în realizarea procesului de instruire, rezultatele obținute, dar și obiectivele propuse pentru semestrul II.

La examinarea chestiunilor de pe ordinea de zi a ședinței au participat dl Anatol Bantuș, doctor în drept, profesor universitar, Silvia Goriuc, doctor în drept, conferențiar universitar, șef Catedră științe juridice, Ion Dulschi, doctor în istorie, conferențiar universitar, Ana Gorea, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Orest Tărăță,

doctor în politologie, conferențiar universitar, șef Catedră relații internaționale și științe politice, Rodica Rusu, doctor în politologie, conferențiar universitar, Svetlana Cojocaru, doctor în economie, conferențiar universitar, șef Catedră economie și management public, Teodora Gherman, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, șef Catedră tehnologii informaționale, Andrei Groza, doctor în drept, conferențiar universitar, șef Catedră științe administrative ș.a.

Vitalie NICA

Misiune de monitorizare a progreselor Proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Moldova”

Recent, la Academia de Administrare Publică, s-au aflat într-o vizită de lucru o echipă de **experți ai Agenției de Cooperare Internațională a**

dernizare a procesului de studii. A fost prezentată, de asemenea, o evaluare a colaborării cu Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei, care a

fost elaborate și editate Curriculum, Ghidul participantului și Ghidul facilitatorului. În perioada 2012-2013, cu suportul financiar al GIZ, au fost instruiți

GIZ a avut o contribuție importantă și la consolidarea capacităților profesorilor Academiei. Astfel, cu suportul GIZ, doi profesori ai Academiei au

Germaniei (GIZ) dnii Stefan ELSING, Lea ZORIC, Michael Hagedorn și Arcadie Barbăroșie. Scopul vizitei l-a constituit monitorizarea progreselor înregistrate în procesul de implementare a proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”.

DI Oleg BALAN, doctor habilitat în drept, profesor universitar, prim-prorector al Academiei de Administrare Publică, i-a informat pe oaspeți despre activitatea Academiei, reformele realizate în ultimii ani și activitățile de mo-

destinare a procesului de studii. A fost prezentată, de asemenea, o evaluare a colaborării cu Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei, care a

fost una strategică și de o mare importanță pentru Academie. **Dna Aurelia ȚEPORDEI, director al Departamentului dezvoltarea profesională,** a informat despre activitățile desfășurate de către Academie în colaborare cu GIZ, și anume: au fost elaborate materiale didactice pentru cursul de instruire „Planificare strategică la nivel local și regional”, constituit din două module: „Planificare strategică integrată” și „Managementul și elaborarea programelor/proiectelor”. Pentru fiecare din aceste module au

20 de formatori în domeniul planificării strategice integrate, au fost desfășurate patru cursuri de instruire la subiectele menționate, la care au participat 175 de funcționari din autoritățile administrației publice locale de nivelul I și nivelul II.

În colaborare și cu suportul GIZ, în anul 2013, au fost elaborate materiale de instruire pentru un alt curs – „Dezvoltare regională” - și au fost pregătiți 23 de formatori, care, anul curent, vor presta cursul respectiv pentru personalul din autoritățile publice locale.

participat la un curs de dezvoltare profesională în Germania și alți doi profesori au fost în vizită de studiu, în scopul studierii bunelor practici în domeniul dezvoltării regionale, la Timișoara, România.

Experții GIZ au apreciat colaborarea cu Academia de Administrare Publică și au exprimat disponibilitatea de a susține și în continuare Academia în consolidarea capacităților personalului din autoritățile publice.

Vizită de documentare a reprezentantului Băncii Mondiale

Pe data de 20 februarie, curent, la Academia de Administrare Publică s-a aflat într-o vizită de documentare **reprezentantul Băncii Mondiale dl Massimiliano Santini, economist specializat în climatul de investiții.**

Oaspetele, care colaborează cu B.R.I.T.E (Business Regulatory Investment and Trade Environment program), analizează necesitatea de oferire a

suportului în domeniul administrației publice. Dumnealui s-a interesat de situația actuală de la Academia de Administrare Publică în domeniul prestării cursurilor de perfecționare funcționarilor publici și anume aplicarea A.I.R. (Analiza Impactului de Reglementare).

Dna Aurelia ȚEPORDEI, director al Departamentului dezvoltare profesională, a menționat că încă în anul

2008 în urma unei colaborări cu D.A.I. (Development Alternatives International), care a oferit un substanțial suport metodologic, plus specificul local, a fost elaborat și editat în limbile română și rusă un manual bazat pe principiul A.I.R. Dumneai a explicat modalitatea de desfășurare a cursurilor și a accentuat faptul că pe lângă acestea Academia oferă studii de masterat, doctorat și

postdoctorat, iar în cadrul unor specialități este predat și cursul de A.I.R.

În finalul întâlnirii, dl Massimiliano Santini, care a rămas impresionat de activitatea și realizările Academiei, și-a exprimat disponibilitatea de a extinde în continuare colaborarea și a menționat posibilitatea organizării în cadrul Academiei a unor cursuri în domeniul mediului de afaceri.

Academia m-a îndrumat pe calea științei administrației

Unul dintre absolvenții Academiei de Administrare Publică, promoția 2014, este și Gheorghe Meaun. Fiind de specialitate inginer-constructor, a activat atât în sectorul privat cât și în cel public, iar în 2011 a fost ales în funcția de președinte al raionului Sângerei. Noua funcție, de o mare responsabilitate față de comunitățile din teritoriu, dar și de a îndreptăți încrederea acordată, l-a și determinat de a se înscrie la Academia de Administrare Publică, la studii de masterat. După susținerea cu succes a tezei de master, a binevoit să acorde un interviu pentru ziarul „Funcționarul Public”.

CORRESPONDENTUL: Ați considerat studiile la Academia ca o școală avansată a științei administrației, la nivelul cerințelor zilei de azi?

Gheorghe MEAUN: Pentru o administrare eficientă era necesar de a cunoaște ce reprezintă un sistem administrativ local, cadrul normativ și ce instrumente pot fi utilizate pentru a acorda acces cetățenilor la serviciile publice de calitate. Eram conștient de responsabilitățile asumate și mi-am propus, în calitate de manager, să îmbin armonios munca și studiile ca să ating obiectivele pe care ni le-am propus împreună cu echipa administrației raionului. Aceleași circumstanțe m-au determinat să scriu teza de master la tema „Mijloace de acțiune ale administrației publice locale în Republica Moldova”. Coordonorul lucrării mele a fost dl Tudor Deliu, un bun cunosător al teoriei administrației publice locale, autor al multor lucrări, manuale, articole, în care expune prin argumentări științifice și practice dezvoltarea

administrației publice locale în RM și identificarea modalităților optime de eficientizare a activității puterii locale. De fapt, reușita și conținutul tezei se datorează

și colegilor mei din echipa raională, doar, în mare parte, teza am scris-o în baza exemplelor din activitatea consiliului raional, a conlucrării cu organele APL din raion. Managerii unităților subordonate Consiliului raional Sângerei m-au ajutat să identific prioritățile administrației, orientarea politicilor locale și identificarea unor surse de finanțare. În acest sens am inițiat elaborarea **Strategiei de dezvoltare a raionului pentru anii 2012 – 2020**. Este un ghid care ne ajută să ne organizăm și să îndreptăm finanțarea spre dezvoltarea domeniilor de educație, economie, cultură, asistență socială, infrastructura drumurilor, agricultură.

COR.: Se afirmă că îmbinarea armonioasă, constructivă a teoriei cu practica dă cele mai bune rezultate. D-voastră ați practicat această formă de consolidare a cunoștințelor pe parcursul a 2,5 ani de studii, amplificată de calitățile deosebite ale profesoriilor de la Academie.

Gh.M.: Studiile la AAP mi-au îndreptățit așteptările

referitor la cunoștințele pe care le-am acumulat. În cadrul acestei instituții, în doi ani și jumătate, am cunoscut profesori cu viziuni moderne asupra proceselor de dezvoltare a statutului nostru și cu intelect deosebit, cu putere de convingere, precum Oleg Balan, Tudor Deliu, Nistor Grozavu, Ludmila Andrievschi, Angela Popovici ș.a. Procesul de studii în cadrul instituției este bine organizat, ceea ce ne-a dat posibilitatea de a coordona în cel mai bun mod activitatea noastră practică la locul muncă și studiile, dar cel mai principal - de a îmbina teoria cu practica, de a le modela permanent.

Mai mult ca atât. Studiile la Academie mi-a oferit posibilitatea de a face cunoștință cu noi colegi-funcționari publici, am avut norocul să fim o grupă în care eram uniți, prietenoși, am făcut un larg schimb de experiență, de mare folos pentru noi toți, cu care păstrăm relații bune și conlucrăm în permanență.

COR.: În ce măsură cunoștințele acumulate la Academie vă ajută în activitatea de administrare a teritoriului?

Gh. M.: Administrația publică locală se află la etapa actuală într-un proces de perfecționare continuă. Acest fenomen se bazează pe un cadru legislativ modern (parțial deja adoptat, parțial aflat în proces de elaborare), care să corespundă cu standardele europene și internaționale. Aceste argumente ne conving că puterea locală tinde

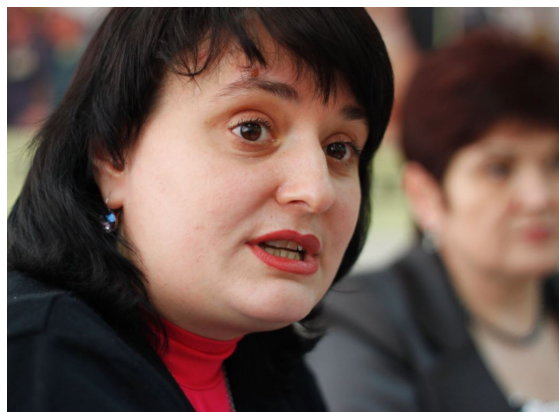
să dezvolte noi dimensiuni. De aceea, cunoștințele acumulate pe parcursul studiilor la Academie mă ajută să percep în ce direcție trebuie orientate eforturile ca să creăm pentru cetățeni condiții optime de muncă și de trai. Deși, în condițiile actuale, de dependență financiară de puterea centrală, comunitățile locale își pot realiza obiectivele strategice mai greu, totuși în ultimii ani infrastructura locală s-a dezvoltat substanțial, grație implicării aleșilor locali în conlucrare cu organele centrale.

În acest context, voi accentua că Academia ne-a îndrumat cum să aplicăm mai bine știința administrației, să stabilim obiectivele prioritare pentru o soluționare mai eficientă a strategiilor locale. Sunt obiectivele, pe care le-am stabilit împreună cu echipa managerială din cadrul Consiliului raional Sângerei, de a dezvolta comunitățile și a ne alinia la standardele europene. Sunt priorități care necesită mult timp și puteri. Sunt des antrenat în activități și deplasări, chiar și peste hotarele țării, fapt ce mă determină să transpun în viață tehnicile și metodele de administrare, pe care ni le-a alțoit temeinic Academia, care să genereze un efect scontat: modernizarea serviciilor publice, dezvoltarea unei infrastructuri moderne și antrenarea investițiilor străine în economia locală.

**Interviu de
Ion AXENTI**

Protecția drepturilor copilului - o prioritate socială

În ianuarie curent, a intrat în vigoare Legea privind protecția socială a copiilor în situație de risc și a copiilor separați de părinți. Înainte de intrarea în vigoare a Legii respective, la Academia de Administrare Publică au fost organizate cursuri de profesionalizare, în cadrul cărora au fost instruite circa 1800 persoane implicate în procesul de asigurare a protecției

copiilor aflați în situație vulnerabilă.

Despre importanța acestor cursuri, dar și despre efectele ulterioare a acestora ne-a relatat **Viorica DUMBRĂVEANU, șefa Direcției protecția familiei și copilului a Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova.**

- Legea nouă oferă un șir de noțiuni în domeniul protecției copilului, ea reglementează statutul copiilor separați de părinți ca un efect al migrației. Până la intrarea în vigoare a acestei legi, Codul familiei reglementa cine sunt autoritățile tutelare responsabile de protecția copilului și care sunt responsabilitățile acestora în diferite situații, dar fără o delimitare clară a atribuțiilor autorităților tutelare de nivelul 1 și 2. Astfel, autoritatea tutelară de nivelul 1 era consiliul local, iar autori-

tatea tutelară de nivelul 2 era consiliul raional, însă exercitau funcțiile de autoritate tutelară primarii la nivelul 1 și direcțiile de asistență socială și protecția familiei la nivelul 2.

Ne dăm bine seama că acest fapt tergiversa luarea unor decizii prompte atunci când era vorba de un copil în situație de risc, deoarece consiliile locale se convoacă

în ședință o dată în trimestru sau în cazuri extreme în ședințe neordinare, deci ședințele necesare nu aveau loc la timp, existau ter-

giversări în luarea deciziilor. Acest lucru a generat necesitatea revizuirii competențelor autorităților tutelare, astfel, încât legea privind protecția copiilor în situație de risc a modificat competențele în felul următor: autoritatea de nivelul 1 este primarul, iar autoritatea de nivelul 2 o constituie direcțiile de asistență socială și protecție a familiei. În plus, primarul este cel care dispune evaluarea situației copilului în cazurile în care există apeluri despre existența unei situații de risc și în caz de existență a pericolului - luarea forțată a copilului.

În premieră legislativă, conform noii legi, primarul are dreptul de a plasa copilul într-un serviciu (plasament de urgență timp de 72 ore), cu informarea ulterioară a direcției asistență socială și protecție a familiei, a menționat dna Viorica Dumbrăveanu. Acest lu-

cru generează obligativitatea cooperării între autoritățile tutelare de nivelul 1 și 2, în acest caz, are loc un schimb de informații, prin aceasta consolidându-se capacitățile autorităților publice locale. Un aspect interesant îl constituie faptul că legea definește obligativitatea cooperării acestora, dar și obligativitatea cooperării între autoritățile tutelare din diferite unități administrativ-teritoriale pentru că pe lângă fenomenul migrației externe există și fenomenul migrației interne. Simultan, primarul are posibilitatea de a antrena, în realizarea procesului de evaluare a situației copilului și de acordare a asistenței copilului respectiv, specialiști din diferite domenii. Legea este fundamentată pe o colaborare intersectorială (asistenți sociali, medici de familie, colaboratori de poliție, pedagogi etc.), inclusiv la determinarea măsurilor de protecție a copilului (planul individualizat de asistență). Mecanismul de cooperare intersectorială în identificarea, asistența, moni-

Cursurile de profesionalizare au constatat din câteva module-cheie, precum cadrul internațional (convențiile ONU, convenția de la Haga), prevederile legii etc. Inițial, s-a propus instruirea actorilor care urmează să implementeze de la 1 ianuarie legea respectivă și aici persoanele-cheie au fost primarii și asistenții sociali.

Un alt compartiment important al cursurilor a vizat fișa de identificare care este un instrument practic, pentru primari și asistenți sociali, cu ajutorul căruia a fost evaluată deja starea a peste 168081 copii, dintre care 37,4% sunt în dificultate. Simultan, a fost prezentat sistemul de protecție a copilului axat pe servicii sociale și prestații sociale, astfel încât persoanele implicate să știe care sunt prevederile legale care le asigură garanții copiilor în diferite situații.

Scopul cursurilor a ținut de consolidarea capacităților autorităților publice locale în implementarea legii respective până la intrarea sa în vigoare. Datorită faptului că există o anumită fluctuație de resurse umane în domeniul de asistență socială, cu o anumită periodicitate, va fi necesă

torizarea și evidența copiilor victime și potențiale victime a fost pilotat în 2012 în două raioane (Leova și Orhei), iar în 2013 - în raionul Fălești, iar ca rezultat al pilotării, acesta a fost îmbunătățit.

repetarea unor asemenea cursuri de profesionalizare, - a spus în încheiere dna Viorica Dumbrăveanu.

**Pentru confirmare:
Traian ROPOT**

Noul sistem al finanțelor locale – avantaje pentru APL

Legea privind finanțele publice locale este implementată pe parcursul anului 2014 cu titlu de experiment în municipiul Chișinău și în trei raioane-pilot: Ocnița, Rîșcani și Basarabeasca. Noul sistem al finanțelor publice locale urmează să fie implementat pe întreg teritoriul republicii începând cu 1 ianuarie 2015. Vă propunem în continuare câteva opinii referitor la noua legislație financiară.

Faptul că raionul Basarabeasca a fost selectat de către Guvern ca raion-pilot pentru implementarea noii Legi a finanțelor publice ne va da posibilitatea de a consolida capacitățile autorităților publice și va crește autonomia locală.

Pentru implementarea noului sistem de finanțe publice locale, Direcția finanțe a organizat două seminare privind elaborarea bugetelor cu autoritățile publice locale din teritoriu la care s-au adus la cunoștință modificările și completările legislației în vigoare și executarea calculului privind elaborarea bugetelor. S-a concluzionat cu fiecare primărie în parte privind elabo-

rarea prognozei bugetelor atât la partea de venituri, cât și la partea de cheltuieli. Ministerul Finanțelor a evaluat în teritoriu împreună cu experții USAID utilitatea seminarului privind implementarea noului sistem de finanțe publice locale la care au fost invitați și au participat primarii și contabilii, șefii de secții ale serviciilor din subordinea Consiliului raional Basarabeasca și unii consilierii din teritoriu.

În procesul de elaborare și adoptare a bugetelor locale pentru anul 2014 funcționarii din teritoriu au apreciat la nivel modalitățile de formare a bugetelor locale conform noului sistem de finanțare. Acest

sistem are un impact destul de benefic care înseamnă creșterea capacității autonomiei locale, creșterea colectării veniturilor proprii și a taxelor locale și responsabilitatea directă privind gestionarea acestora, acumularea directă a surselor interne și externe în bugetele autorităților publice locale pentru implementarea proiectelor investiționale de interes local.

O activitate organizatorică profesională permanentă este desfășurată cu inspectoratul fiscal, Direcția învățământ, asistență socială și primăriile raionului. Datorită acestei colaborări a colaboratorilor, s-au obținut rezultate pozitive pri-

Ludmila NICULIȚĂ,
șefa Direcției finanțe
a CR Basarabeasca

vind aplicarea noului sistem în planificarea și aprobarea bugetelor pe anul 2014.

Experimentarea noului sistem al finanțelor publice locale pe parcursul anului 2014 în raionul Basarabeasca și în celelalte două raioane-pilot, Ocnița și Rîșcani, și municipiul Chișinău, va determina o implementare mai eficientă a sistemului respectiv pe întreg teritoriul țării începând cu 2015.

Victor SĂU,
președinte al
raionului Soroca

Noul sistem al finanțelor publice locale, ce se testează pe parcursul anului curent în municipiul Chișinău și în trei raioane-pilot – Ocnița, Rîșcani și Basarabeasca – va impulsiona noi oportunități pentru eficientizarea activității administrației publice locale. Am ajuns la această etapă planificat, nu în mod haotic, cântărind toate aspectele „pro” și „contra”, în vederea implementării pe întreg teritoriul republicii a descentralizării financiare. Poate

Descentralizarea financiară – cu pași mici dar siguri

durează mai mult decât ne dorim noi, doar știm cu toții că suntem presați de timp, dar nu ne putem permite să greșim. Numai astfel, cu pași mici dar siguri, putem realiza sarcinile privind creșterea capacităților APL de a presta servicii de calitate și a soluționa, în ansamblu, problemele comunităților. Fiindcă una este guvernarea de departe, de la centru, și alta e cea de pe loc, aproape de oameni și de interesele lor. APL-urile sunt în văzul tuturor, aici oamenii vin, în primul rând, cu toate problemele lor. Și în acest context, aș remarca semnificația instituirii Zilei autonomiei locale și a lucrătorului din administrația locală, care este nu numai o sărbătoare profesională, dar și o apreciere demult așteptată a rolului aleșilor locali – adevărații reprezentanți ai statului în teritoriu. Acest

fapt ne-a făcut să fim și mai responsabili. Doar toți suntem aleși locali, aleși de popor, care prin votul lor de încredere au pus multă speranță în noi.

Implementarea noului sistem al finanțelor publice locale ne va oferi mai multe posibilități de a îndreptăți încrederea acordată de populație. Având pârghiile de gestionare a banilor publici în mâinile noastre, vom putea decide noi singuri cum și pentru ce cheltuim acești bani, modalitățile de soluționare a problemelor sociale și prin intermediul proiectelor și al finanțării din afara țării, doar acum putem vorbi de o autonomie locală reală. Am preluat din experiența altor țări, am devenit mai mobili și, cel mai important, alegând vectorul european, știm foarte bine care este calea pe care trebuie s-o parcurgem și căror

standarde trebuie să corespundem. Pentru aceasta avem de muncit mult.

Consider că o problemă mare este mentalitatea depășită a oamenilor. Nimeni nu va veni să ne rezolve problemele și să ne asigure bunăstarea noastră. Totul depinde de noi, depinde atât de administrarea locală eficientă, cât și de implicarea fiecărui cetățean în parte. Trebuie să ne facem lucrul bine pe segmentul de care suntem responsabili. Trebuie să asigurăm prestarea serviciilor la cel mai înalt nivel și prin aceasta să fim mai aproape de cetățeni. Mai mult ca atât, trebuie să le explicăm oamenilor de rând care sunt beneficiile integrării europene, mai ales cele socio-economice. Doar numai astfel vom depăși greutățile și vom ajunge să trăim într-un stat prosper.

Un poet modelator al spiritului

(Sfârșit. Început în pag. 1)

și sacrificiului de care a dat dovadă în numele libertății naționale, după desprinderea din îmbrățișarea fatală a URSS-ului.

Cultivator febril și viril al sentimentului de Țară și de Neam, cântecul matcovschian este unul de acasă și pentru casă, cinstind deopotrivă cu mult fast, profund și sincer limba/graiul, tradițiile perene ale vetrei, rădăcinile folclorice și demnitatea umană, verticalitatea cetățenească.

Atitudinea personală și originală, creația poetică a bardului de la Vadul-Rașcov nistreen se înscrie perfect în modernitatea continuității clasice etico-civice și estetice mizând pe explorarea „universului intim” al spațiotimpului moldovenesc, autohton în linia alecsandrian-eminesciană și gogiană, zadniprian-viereană de „luptător”, de „deschizător de drumuri” și de „mare pedagog al Neamului. El „vede”, ca și precursorul Octavian Goga, în scriitor un „semănător de credință și un semănător de biruință”. Vorbesc cu elocința lor caracteristică înșeși titlurile lui poetice (metaforice și vertical-polemice începând de la „Măci în rouă” (1963) și „Univers intim” (1966) la „Casa părintească” (1968) și „Melodica” (1971) – trecând peste decapitatele „Descântece de alb și negru”, urmate de „Grâul” (1974) și „Axa” (1977), „Armonii” (1985), „Tu, dragostea mea” (1987), „Soarele cel mare” (1989), „Patria, Poetul și Balada” (1989), antologia „Floare Basarabie”, „Măria Sa Poetul”, „Părinte al limbii noastre”, „Al țării fii”, „Of”, „Imne și blesteme”, „Capul și sabia”, „Vad”, „Aici departe”. Toate ne conving indirect o dată în plus că personajului liric „turnat i-e sufletul-n cuvânt”.

„Dragostea de Patrie, fi-rește,/ Nu se țipă pentru că e

sfântă,/ Ea se poartă-n suflet, se trăiește,/ Ea se cântă”, mărturisește cu mâna pe inimă locutorul liric dumitrumatcovschian. „Moldova” pentru el e nu numai „Istoria neamului, dar,

totodată, un plai ca un rai dăruit cu nemoarte”. În altă piesă – „Crescut cu suflet” – pământul meleagului moldovenesc este „Cel mai frumos” din lume, / Cu veșnic dor, cu dulce nume, / Ca un Luceafăr luminând”.

Alte volume matcovschiene remarcabile (inclusiv cele de proză sau teatru...) de mai încoace relevă același avânt tradiționalist-modern propriu creatorului, cu tentă polemist-ironică, alimentat de-o seamă de trăiri și neliniști dictate de realitățile dramatice pe care le explorează dintr-o perspectivă sau alta, publicist-protestatară sau etico-civică primordială. Ne referim, desigur, întâi de toate la „Veșnica teamă” (2001), la „Poeme în genunchi” (2013) și „Eterna carte” (2013), ultimele două distinse la Salonul internațional de carte, ediția a XX-a din toamna lui 2013, cu Premiul Remember.

„Suflet în sufletul neamului”, coșbucian vorbind, Dumitru Matcovschi reprezintă un simbol emblematic pentru plaiul moldav și un model de poet-luptător, de-o verticalitate unică în literatura română din Basarabia modernă, din cea de-a doua jumătate a secolului al XX-lea, care „niciodată

n-a scris cu pustiu”, ci pentru „Eminescu, pentru arta / una care este ca și soarta,/ Pentru Eminescu, pentru slova / una care este ca Moldova. / Pentru Eminescu, pentru dorul / unul

în ethosul ei dintotdeauna, rapsodic și ironic, rezonerul reflexiv-liric matcovschian este unul dintr-o bucată „crescut în sufletul” Neamului. Poezia bardului de la Vadul-Rașcov este una charismatică și dramatică, novatoare și inspiratoare, înălțătoare („În numele Patriei niciodată să nu mori./ Să învii”). Versul-cheie de pe urmă ne trimite la mai multe creații lirice ale distinsului poet care ne-a dat și un poem dramatic (în șase tablouri) „Ion Vodă cel Viteaz” care-i face cinste din orice perspectivă.

O altă fațetă, proprie universului poetic al creatorului, o constituie cântecul, domeniu în care el n-are concurenți în sensul profunzimii dramatice, trăirilor limită, durerilor istorice ale Neamului deșărat, „purtat în buzunare”, metaforic vorbind. Cântecurile pe versurile matcovschiene, inclusiv acele din spectacole, au făcut epocă în universul cultural-artistic al secolului trecut. Ele sunt și vor fi mereu actuale pentru că au fost scrise cu multă dăruire și iubire de tot ce-i frumos și etern, iedal și matern-patern.

Meditativ-ironică și rapsodică, polemică și imnică, radical-sarcastică și metaforică, poezia lui Dumitru Matcovschi este una de destin, a ethosului și a sufletului în sensul că pune în capul mesei Omul și Cuvântul, Cinstea și Demnitatea, Necesarul și Idealul, ceea ce-i imprimă originalitate și viabilitate netrecătoare. Un poet cu un suflet mare pune întotdeauna cauza Neamului mai presus de cea personală. Creația matcovschiană acoperă acest principiu atotincăpător venind din primatul spiritului/sufletului fără prezența căreia arta, inclusiv cea literară, este o pseudocreație, dacă nu o fabricație fadă și deșartă.

Tudor PALLADI

Spălăm rufe doar cu un pahar de apă

Mașina de spălat care folosește doar un pahar cu apă a fost creată în Marea Britanie.

Aparatul electrocasnic funcționează cu mici pastile de plastic care se pot refolosi. Miliarde de litri de apă se pot economisi dacă va fi utilizată pe larg o asemenea mașină de spălat. Compania producătoare, Xeros, susține că plasticul scoate murdăria și mirosurile neplăcu-

te din articolele textile, tehnologia fiind mai eficientă decât cea clasică.

Polimerii din nylon fac toată treaba, mai exact polaritatea lor. Într-un mediu cu umiditate crescută, polimerul se transformă în absorbant al murdăriei, ciclul putându-se repeta de 500 de ori. Un singur pahar cu apă și câteva grame de detergent, special creat de Xeros, sunt suficiente pentru ca rufe să fie din nou curate și parfumate. Mașina de spălat a companiei britanice nu doar că folosește o cantitate minimă de apă, comparativ cu mașinile obișnuite, dar și consumul de electricitate scade cu 50%.

Sursa imaginației

Cercetătorii au descoperit unde se află sursa imaginației în creierul uman, relatează portalul Science World Report. Capacitatea omului de a-și folosi imaginația nu dispare după perioada copilăriei, când în joacă bețele devin săbii și terenurile de joacă - palate. Persistența ei o demonstrează creatorii de artă, inventatorii de unelte și oamenii de știință.

Există de mai multă vreme teorii că imaginația se bazează pe o amplă rețea neuronală în creier, dar a demonstra existența unei anume „spațiu de lucru mental” s-a dovedit a fi dificil.

În noul studiu, cercetătorii

le-au cerut celor 15 participanți să-și imagineze o serie de forme vizuale abstracte și să le combine mental în forme mai complexe sau să le descompună, tot mental, în părți separate și le-au măsurat activitatea cerebrală cu ajutorul rezonanței magnetice.

S-a constatat că pentru asemenea activități imaginative se pune în funcțiune o întreagă rețea corticală și subcorticală în mare parte a creierului, rețea care pare a fi acel „spațiu de lucru mental” despre care oamenii de știință consideră că ar fi responsabil cu imaginația.

200.000 de doritori de a zbura pe Marte

Compania olandeză Mars One, organizatoarea primului zbor privat către Marte, la care s-au înscris deja peste 200.000 de voluntari, a prezentat detalii despre prima etapă a acestei misiuni, care va include

lansarea unui satelit și a unei capsule ce va cobori pe planeta roșie. În acest scop, au fost angajate companiile Lockheed Martin Space Systems și Surrey Satellite Technology pentru a construi satelitul și capsula.

Această misiune robotizată va fi lansată spre Marte în ianuarie 2018, cu doi ani mai târziu decât era programat inițial.

Contractul cu Lockheed Martin pentru construirea unei capsule care să coboare pe Marte - asemănătoare cu capsula Phoenix creată de NASA în 2007 - a fost încheiat pentru suma de 250.000 de dolari. Altei companii, Surrey Satellite, i-au fost plătite circa 60.000 de dolari pentru a crea primul satelit „geostaționar” al planetei roșii, care va fi lansat tot în timpul aceluiași zbor inaugural.

Pentru a contribui la finanțarea acestui proiect, Mars One a lansat și o campanie de crowdfunding pe platforma

IndieGoGo. Proiectul a adunat 10.000 de dolari în prima oră de la apariția sa pe acea platformă, în continuare suma fiind tot mai mare.

11 miliarde de Terra

Astronomii au stabilit, pe baza datelor strânse de NASA în ultimii 4 ani, că în galaxia noastră, Calea Lactee, există 8,8 miliarde de stele cu planete de dimensiunea Pământului, aflate în zone cu temperaturi locuibile. Acum, cercetătorii vor trebui să analizeze atmosferele acestor planete pentru a stabili dacă acestea pot susține sau nu viața. Totul se va întâmpla abia după ce vor fi lansate telescoape suficient de puternice încât să permită această operațiune.

Conform datelor furnizate de telescopul Kepler, în Calea Lactee una din cinci stele este

similară Soarelui ca mărime, culoare și vârstă. În jurul lor gravitează planete apropiate de dimensiunea Pământului, la distanțe similare celei dintre Pământ și Soare, adică unde ar putea exista apă în stare lichidă.

Astronomii estimează că în galaxia noastră ar putea exista cel puțin 11 miliarde de planete asemănătoare Pământului. Până acum, telescopul Kepler a studiat îndeaproape doar 883 de planete din galaxia noastră, care sunt similare Pământului. Toate acestea se află în „zona locuibilă”, adică unde apa poate exista în stare lichidă.

Virus informatic care cere recompensă

Potrivit unui raport al unei firme de securitate, în jur de 250.000 de calculatoare cu sistemul de operare Windows au fost infectate cu un virus care

pentru a le decoda. Utilizatorilor li se prezintă o numărătoare inversă, pe parcursul căreia pot plăti recompensa cerută, notează BBC.

Potrivit sursei citate, în România, utilizatorilor li se cere 200 de lei (circa 700 de lei moldovenesti) pentru a-și debloca PC-urile.

Compania de securitate Dell SecureWorks a publicat o listă cu site-urile care găzduiesc periculosul virus, însă avertizează că noi site-uri devin contaminate în fiecare zi.

cere recompense. Virusul Cryptolocker criptează datele utilizatorilor și le cere o recompensă

Gestionarea liniilor telefonice anticorupție

Aproximativ 30 de reprezentanți ai diferitelor autorități publice centrale au fost instruiți de ofițerii CNA cum să ges-

tioneze informațiile sosite la liniile telefonice anticorupție. Aceasta, după ce Parlamentul a adoptat un nou regulament de funcționare a sistemului liniilor fierbinți.

Ofițerii CNA i-au informat pe operatorii liniilor telefonice anticorupție despre cadrul normativ ce vizează funcționarea sistemului liniilor telefonice anticorupție, clasificarea sistemului, precum și regulile generale de funcționare și responsabilități. De asemenea,

invitații au aflat care sunt criteriile de calificare și delimitare a actelor de corupție, celor conex corupției și faptelor de comportament corupțional, în contextul cadrului normativ național.

Printre autoritățile care au beneficiat de instruire au fost Procuratura Generală, Curtea de Conturi, Consiliul Superior al Magistraturii, Comisia Națională de Integritate, Comisia Electorală Centrală, Serviciul de Informații și Securitate, toate ministerele, alte instituții publice centrale.

Amintim că, pe 25 octombrie 2013, Parlamentul a adoptat Legea cu privire la aprobarea Regulamentului de funcționare a liniilor telefonice anticorupție, prin care a desemnat CNA drept autoritate care va monitoriza funcționalitatea întregului sistem al liniilor anticorupție.

Șefa IFS Sângerei reținută de CNA

Șefa Inspectoratului Fiscal de Stat al raionului Sângerei a fost reținută de către ofițerii Direcției Nord a CNA, potrivit serviciului de presă al instituției anticorupție. Reținerea a avut loc în cadrul unui dosar penal deschis pentru corupere pasivă. Aceasta este suspectată că, împreună cu alți subalterni, ar fi organizat o sche-

mă de extorcare de bani de la agenții economici în schimbul unor favoruri cum ar fi: modificarea actelor întocmite în urma verificărilor inopinate sau aplicarea unor pedepse mai blânzi. Totodată, contra unor sume de bani, agenților li se propuneau servicii de protecție a activității economice.

Tentativă de mituire a unui angajat al Penitenciarului 17

Un bărbat din Chișinău a fost prins în flagrant de ofițerii CNA în momentul în care ar fi încercat să corupă un supraveghetor de la Penitenciarul nr.17 din Rezina. Acesta i-ar

fi propus omului legii 50 de dolari, solicitând transmiterea unui telefon mobil și cinci litri de alcool etilic unui deținut.

Operațiunea de constatare în flagrant a avut loc imediat

după transmiterea banilor și s-a desfășurat cu sprijinul angajaților Serviciului securitate internă al penitenciarului de la Rezina.

Bănuitul este cercetat într-o cauză penală, deschisă în temeiul art. 325 Cod penal - „corupere activă”. Dacă va fi găsit vinovat, bărbatul riscă

închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 1000

la 3000 unități convenționale.

Polițist de la Antidrog reținut de CNA pentru trafic de influență

Un ofițer de poliție din cadrul Inspectoratului Național de Investigații, Direcția antidrog, a fost reținut de ofițerii

substanțe narcotice. Acesta i-ar fi promis că îl poate determina pe ofițerul de urmărire penală să propună încetarea sau clasarea procesului penal în privința acestuia.

Reținerea a avut loc în fața sectorului nr. 4 al Inspectoratului de Poliție Centru. La cererea anchetatorilor, bănuitul a predat benevol cei 300 de

euro. Pe acest caz a fost deschisă o cauză penală pentru trafic de influență. Dacă va fi găsit vinovat, polițistul riscă o amendă în mărime de la 1000 la 3000 unități convenționale sau închisoare de la 2 la 6 ani.

CNA și procurorii anticorupție, fiind bănuit că ar fi pretins 300 de euro de la un tânăr. Potrivit denunțatorului, polițistul i-ar fi cerut bani pentru a-i scăpa prietenul de un dosar penal pornit pe circulație ilegală de

Corupția este în creștere

Numărul funcționarilor corupți a crescut în 2013. Aproape 400 dintre ei au fost prinși anul trecut în timp ce luau sau cereau șpagă. Potrivit datelor Centrului Național Anticorupție, creșterea este de aproape 30 la sută comparativ cu 2012.

Astfel, anul trecut, ofițerii Centrului au contracarat 374 de acte de corupție. Cel mai mult au cerut sau primit mită angajații din instituțiile de drept, administrația publică locală, din domeniul finanțelor, din medicină, educație, construcții și avocatură.

În 2013, CNA a expediat în instanță aproape 169 de cauze penale inițiate pentru corupție. Persoanele, care figurau în aceste dosare, au prejudiciat statul cu aproape 100 de milioane de lei, dintre care au fost recuperate doar 236 de mii de lei.

În numele colectivului Academiei de Administrare Publică, Senatul adresează **nei Ecaterina BARBĂ-ROȘIE, doctor în economie, conferențiar universitar, profesor la Catedra economie și management public**, cu ocazia jubileului de 60 de ani, sincere felicitări și urări de bine, sănătate și succes, să aveți parte de toată căldura sufletească a celor îndrumați pe calea științei administrației și încă de mulți ani de activitate în plan profesional. Fericire, prosperitate și mult noroc în familia D-voastră, multe bucurii de la cei dragi și apropiați. La mulți ani!

Senatul Academiei de Administrare Publică adresează **nei Lilia CANȚÎR, colaboratoare în secția informare și documentare**, cu ocazia jubileului de 50 de ani, cele mai sincere felicitări, urări de bine și de sănătate, noi realizări în misiunea nobilă de promovare a cărții în rândul audiențelor, masteranzilor și doctoranzilor, pace în suflet și în gând, fericire, prosperitate în viața personală.

Vă urăm mulți ani de viață și fericire! La mulți ani!

Lecții de viață

„Oamenii se întâlnesc și se cunosc.
Apoi se despart.
Se despart pentru că au făcut imprudența de a se cunoaște.
Se despart, dar nu se uită”.

„A iubi înseamnă să iubești ce e de neîubit.
A ierta înseamnă să ierți ce e de neiertat.
A crede înseamnă să crezi ce e de necrezut.
A spera înseamnă să sperii când totul pare fără speranță”.

Rugăminte

L-am rugat pe Dumnezeu
Să-mi dea putere,
Dar El m-a făcut slab
Ca eu să învăț simplitatea și
smerenia.

x x x

L-am rugat să mă ajute
Să fac fapte mari.
Dar El m-a micșorat
Ca eu să fac fapte bune.

x x x

L-am rugat să-mi dea
bogăție

Ca eu să fiu fericit.
Dar El m-a făcut sărac
Ca să devin înțelept.

Luați aminte

„Cheltuiești-ți aiurea banii
și tot ce vei pierde va fi o parte
din avere.

Cheltuiește-ți aiurea timpul
și vei pierde o parte din
viața ta”

*Michael LeBoeuf,
profesor la Universitatea
New Orleans, SUA*

Secrete simple ca să obții fericirea

Ziua cea mai frumoasă: azi.
Lucrul cel mai ușor: să te înșeli.
Obstacolul cel mai mare: teama.
Cea mai mare greșală: a abandona.
Rădăcina tuturor relelor: egoismul.
Distracția cea mai frumoasă: munca.
Cei mai buni profesori: copiii.
Prima necesitate: comunicarea.
Cea mai mare fericire: a fi util celorlalți.
Misterul cel mai mare: moartea.
Cel mai mare defect: indispoziția.
Ființa cea mai periculoasă: minciunosul.
Sentimentul cel mai josnic: ranchiuna.
Cadoul cel mai frumos: iertarea.
Cel mai necesar: căminul.
Ruta cea mai rapidă: drumul corect.
Senzația cea mai satisfăcătoare: pacea interioară.
Arma cea mai eficace: surâsul.
Cel mai bun remediu: optimismul.
Cea mai mare satisfacție: datoria împlinită.
Forța cea mai puternică: credința.
Ființele cele mai necesare: părinții.
Cel mai frumos dintre toate: dragostea.

Din folclorul indian

Abonarea 2014

Continuă abonarea pentru anul 2014 la revista științifico-metodică trimestrială **„ADMINISTRAREA PUBLICĂ”** și la ziarul **„FUNCȚIONARUL PUBLIC”**, publicații ale Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Revista **„Administrarea Publică”** apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Ziarul **„Funcționarul Public”** apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Sergiu PÎSLARU - redactor

Vitalie NICA - redactor

ADRESA ANOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 330.

Dat la tipar 28.02.2014

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova